

03

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

ใครคือ...ผู้เสียหายในคดีอาญา

- 1 เป็นผู้ได้รับความเสียหายทั้งทรัพย์สิน ร่างกายหรือจิตใจ
- 2 ต้องเป็นการกระทำที่ผิดอาญาของผู้เสียหายโดยที่ตนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น
- 3 ต้องเป็นความผิดตามรายการระบุไว้ในท้ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย
  - 3.1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ก่อโดยประชาชน ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.3 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.4 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.5 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.6 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.7 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.8 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.9 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ (ฟรี) เช่น สถานที่ตรวจศพ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, และสถานีตำรวจนครบาล

** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ **

สิทธิที่อาจได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต
  - ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
  - ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 20,000 บาท
  - ค่าขาดประโยชน์จากการทำงาน ขึ้นค่า แต่ไม่เกิน 1 ปี
  - ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นไม่เกิน 50,000 บาท
2. กรณีเสียชีวิต
  - ค่าตอบแทนความตาย 30,000 – 100,000 บาท
  - ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
  - ค่าค่าอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
  - ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- 1 สำเนาบันทึกแจ้งความ
- 2 สำเนารายงานการสอบสวน
- 3 บันทึกการแจ้งสิทธิ

03

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

ใครคือ...ผู้เสียหายในคดีอาญา

- 1 เป็นผู้ได้รับความเสียหายทั้งทรัพย์สิน ร่างกายหรือจิตใจ
- 2 ต้องเป็นการกระทำที่ผิดอาญาของผู้เสียหายโดยที่ตนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น
- 3 ต้องเป็นความผิดตามรายการระบุไว้ในท้ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย
  - 3.1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ก่อโดยประชาชน ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.3 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.4 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.5 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.6 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.7 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.8 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน
  - 3.9 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ส่วนหนึ่งส่วนกลางของแผ่นดิน

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ (ฟรี) เช่น สถานที่ตรวจศพ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, และสถานีตำรวจนครบาล

** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ **

สิทธิที่อาจได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต
  - ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
  - ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 20,000 บาท
  - ค่าขาดประโยชน์จากการทำงาน ขึ้นค่า แต่ไม่เกิน 1 ปี
  - ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นไม่เกิน 50,000 บาท
2. กรณีเสียชีวิต
  - ค่าตอบแทนความตาย 30,000 – 100,000 บาท
  - ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
  - ค่าค่าอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
  - ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- 1 สำเนาบันทึกแจ้งความ
- 2 สำเนารายงานการสอบสวน
- 3 บันทึกการแจ้งสิทธิ

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และสิทธิผู้ต้องหา

ข้อมูลสิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา ซึ่งเป็นสิทธิอันชอบธรรมในการอำนวยความสะดวกตามรัฐธรรมนูญ ได้แก่

- 01 สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา
- 02 สิทธิการขอรับการช่วยเหลือหรือประชาชนในการดำเนินคดี การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย และการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจากกองทุนยุติธรรม
- 03 สิทธิของผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหาในคดีอาญาชั้นสอบสวน

03

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติ ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

ที่มา : กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนงานช่วยเหลือ
ทางการเงินสำหรับผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

ใครคือ...จำเลยในคดีอาญา

- 1 เป็นจำเลยที่ถูกล่าวหาโดยพนักงานอัยการ
- 2 ถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาคดี
- 3 ประชาชนที่ฐานผิดจนจำเลยมีคดีในผู้ต้องหาจนไม่สะดวกที่จะมาศาล หรือปรากฏว่ามีพยานยืนยันในคดีนั้นว่าจำเลยคือผู้ต้องหาจำเลยมีคดีในผู้ต้องหาจนนักอัยการกระทำของจำเลยเป็นความผิด

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิยื่นขอเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ เช่น เรื่องจำเลยและกักขังก่อนฟ้อง ประสาท, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักกฎหมายคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักพิทักษ์และคุ้มครองผู้ต้องหาและจำเลย และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ** จำเลยต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดโดยศาล "

สิทธิที่อาจได้รับ

1. **กรณีไม่เสียชีวิต**
  - ค่าทดแทนการถูกคุมขัง จ่าย 500 บาท (คำนวณจากวันที่ถูกคุมขังตามอัตราที่กำหนด)
  - ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
  - ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 50,000 บาท
  - ค่าพาหนะไปเยี่ยมจำเลยในคดีอาญา (ตามอัตราจ้างเงินค่าไปจังหวัดที่ทำงาน)
  - ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าทนายความ (ไม่เก็บอัตราที่กำหนด)
  - ค่าใช้จ่ายกรณีอื่น ไม่เกิน 30,000 บาท
2. **กรณีเสียชีวิต**
  - ค่าทดแทน 100,000 บาท
  - ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
  - ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
  - ค่าเสียภาษีไม่เกิน 40,000 บาท

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- 1 หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด
- 2 สำเนาหมายจับ หมายจำคุก และหมายปล่อย
- 3 สำเนาคำพิพากษาของทุกชั้นศาล

การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี

“ไม่มีเงินจ้างทนาย ไม่มีเงินขึ้นศาล กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

1 การช่วยเหลือในการดำเนินคดี

- ค่าจ้างทนาย
- ค่าที่ปรึกษาทนาย
- ค่าธรรมเนียมศาล
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

2 ใครมีสิทธิขอความช่วยเหลือ

- โจทก์ :** ต้องการยื่นคำร้องฟ้องร้องหรือบังคับคดี
- จำเลย :** ต้องการต่อสู้คดีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

3 เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน
- ✓ สถานทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

4 ฐานของผู้ขอความช่วยเหลือ

- ✓ รายได้หรือความสามารถทางเศรษฐกิจ
- ✓ การค่าใช้จ่ายตามปกติอันสมควร
- ✓ การหนี้สินความสามารถเข้าถึง
- ✓ ความยุติธรรม

การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย

“ไม่มีเงินประกันตัว กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

ใครมีสิทธิขอประกันตัว
=
ผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกคุมขัง
หรือจะถูกคุมขังในคดีอาญา
หรือกรณีอื่นๆ

ขั้นตอนการขอความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรม

- ขั้นพนักงานสอบสวน
- ขั้นพนักงานอัยการ
- ขั้นศาล

เกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

- 1 ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่มีพฤติการณ์หลบหนี
- 2 ไม่ยุ่งกับพยานหลักฐานหรือมีก่อเหตุอื่นร้ายแรง
- 3 ลักษณะการกระทำผิดไม่ร้ายแรงหรือจัดความสงบเรียบร้อย
- 4 สาเหตุหรือพฤติกรรมการกระทำผิดเชื่อว่าไม่ได้กระทำความผิด
- 5 ประวัติการกระทำผิด นิสัย ความประพฤติและฐานะ
- 6 ความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง

การช่วยเหลือของผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

- ผู้มีสิทธิขอรับความช่วยเหลือ**
- 1 เป็นผู้เสียหายจากการเมืองไม่ชอบด้วยกฎหมาย
  - 2 จำเลยที่ถูกกล่าวหาว่าพิพากษาเกินความจำเป็น
  - 3 จำเลยที่ถูกพิพากษาในระหว่างสงครามและไม่มีสิทธิได้รับค่าชดเชยตามกฎหมาย ค่าของความเป็นเสียหาย และค่าชดเชย และค่าใช้จ่ายช่วยเหลือในคดีอาญา
  - 4 กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

- ค่าเสียหายที่ได้รับการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน**
- 1 ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล **ไม่เกิน 40,000 บาท**
  - 2 ค่าฟื้นฟู/บูรณะสภาพทางกายและจิตใจ **ไม่เกิน 20,000 บาท**
  - 3 ค่าขาดประโยชน์ระหว่างทำงานไม่ได้ เป็นเวลาไม่เกิน 1 ปี
  - 4 เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต **ไม่เกิน 100,000 บาท**
  - 5 ค่าจ้างงานชั่วคราวในวัยอันสมควร **ไม่เกิน 5,000 บาท**
  - 6 เงินช่วยเหลือความเสียหายอื่นๆ แยกจากข้อ 1 **** ยื่นค่าพดภายใน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่รัฐให้การละเมิดสิทธิฯ ****

- เกณฑ์การพิจารณา**
- ✓ พ้องทั้งจริงและยุติธรรม
  - ✓ ฐานทางการเงิน
  - ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือ บรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

03
ที่มา : กองยุติธรรม ช่วยเหลือประชาชน 4 การกิจ

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

บุคคลผู้ต้องสงสัย ซึ่งบุคคลเหล่านี้ยังไม่ใช่ “ผู้ต้องหา” ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เนื่องจากยังมิได้ถูกจับกุมโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงยังไม่มี ฐานะเป็น “ผู้ต้องหา” และไม่มีสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น สิทธิในการพบทนายความ สิทธิที่จะไม่ให้การใด ๆ ในขณะที่ถูกควบคุม ทั้งที่บุคคลผู้ต้อง สงสัยดังกล่าวยังเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยเท่านั้น ไม่มีสิทธิที่จะได้รับรู้ในข้อหาและ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำ ความผิด ไม่มีสิทธิได้รับการแจ้งเตือน (Miranda Warning) ไม่มี สิทธิที่จะไม่ให้การ (Right to Silence) ไม่มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย อีกทั้งไม่มี สิทธิเทียบเท่าสิทธิของผู้ต้องหาเด็กหรือเยาวชนและผู้ต้องหาหญิง

03

ที่มา : 5 ข้อ เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของบุคคลผู้ต้องสงสัยของคดีความผิดตามกฎหมายพิเศษ ด้านความมั่นคงในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

- ผู้ต้องหา หมายถึง** บุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังไม่ได้ถูกฟ้องต่อศาล(ป.5.อ.มาตรา 2(2)) จากความหมายของผู้ต้องหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าผู้ต้องหานับเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยว่าได้กระทำความผิดเท่านั้น แต่การที่การกระทำมีความผิดจริงหรือไม่ ยังมิได้รับการพิสูจน์หรือพิสูจน์ยังไม่ชัดเจนและพยานหลักฐานทางกฎหมาย ซึ่งผู้ต้องหานับถือเป็นมนุษย์คนหนึ่ง ที่รัฐธรรมนูญได้รับรองสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆไว้ ประเทศไทยได้รับรองสิทธิของผู้ต้องหาไว้ ดังนี้
- 1 สิทธิที่จะได้รับการสืบสวนไม่ก่อความผิดและต้องมีการพิพากษาถึงที่สุดโดยคณะผู้พิพากษา (รัฐธรรมนูญ มาตรา 39)
  - 2 สิทธิที่จะได้รับการสอบสวนหรือพิจารณาโดยรวดเร็ว และต้องแจ้งข้อกล่าวหา (รัฐธรรมนูญ มาตรา 130, 134 และ 253)
  - 3 สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือทางกฎหมายจากทนายความ (รัฐธรรมนูญ มาตรา 40(7), และ ป.5.อาญา มาตรา 134(1))
  - 4 สิทธิที่จะไม่ทำตนเป็นพยานต่อตนเองหรือผู้อื่น (รัฐธรรมนูญ มาตรา 40(4))
  - 5 สิทธิที่จะได้รับการปล่อยตัวในกรณีที่ถูกจับโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (ป.5.อาญา มาตรา 90)
  - 6 สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโทษปรับหรือปรับจำคุกในคดีอาญาอย่างระมัดระวัง และจะเรียกกลับปรับจนเกินควรมิได้ การไม่ให้ประกันต้องอาศัยเหตุตามกฎหมายและต้องแจ้งเหตุให้ทราบเสีย (รัฐธรรมนูญ มาตรา 40(7) และ ป.5.อาญา มาตรา 106 ถึง 114)
  - 7 สิทธิที่จะถูกระงับคดีอาญาในชั้นสอบสวน (ป.5.อาญา มาตรา 119 กว)
  - 8 สิทธิที่จะยื่นคำร้องขอประกันตัว หรือผู้ต้องหาไม่ปรากฏตัวหรือคำชี้แจงตามที่ร้องขอไม่ปรากฏหรือผู้ต้องหาได้รับหรือมิอาจยื่นคำร้องขอประกันตัว (ป.5.อาญา มาตรา 13 และ 253 และ 253ก)
  - 9 สิทธิที่จะได้รับรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดอาการเจ็บป่วย (ป.5.อาญา มาตรา 14)
  - 10 ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือจับโดยมิชอบหรือให้จำคุกเกินเวลาที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าถึงคราวให้การถูกจับกุมและสถานที่ถูกควบคุมตัวในโอกาสแรก (ป.5.อ. มาตรา 7(1) วรรคแรก)
  - 11 มีสิทธิที่จะปรึกษาทนายผู้ต้องหาซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะ (ป.5.อ. มาตรา 7(1)(1))
  - 12 มีสิทธิให้ทนายความ หรือผู้ซึ่งมีอำนาจ จ้างพิจารณาอย่างทันท่วงทีในชั้นสอบสวน (ป.5.อ. มาตรา 7(1)(2))
  - 13 มีสิทธิได้รับการยื่นหรือคัดค้านกฎหมายที่ตนเสนอ (ป.5.อ. มาตรา 7(1)(3))
  - 14 มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดอาการเจ็บป่วย (ป.5.อ. มาตรา 7(1)(4))
  - 15 สิทธิที่จะได้รับโอกาสที่จะหาและที่จะส่งหนังสือหรือจดหมายในชั้นสอบสวน (ป.5.อ. มาตรา 134 วรรคสอง)
  - 16 สิทธิที่จะทำเรื่องร้องขอให้ไม่สืบสวนกรณีผู้ต้องหาให้การ ระบุว่าผู้ต้องหาที่กระทำความผิดมิใช่ตนหลักฐานในการพิจารณาตัดสิน (ป.5.อ. มาตรา 134(4)(1))

03

ที่มา : สิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา - สำนักานกฎหมายและคดี รัฐมนตรีว่าการ (bangkok.go.th)